

VERSLAG VAN DE RAAD VOOR DE RECHTSPRAAK ALS BEDOELD IN ARTIKEL 11, TWEDE LID, VAN HET BESLUIT NEVENVESTIGINGS- EN NEVENZITTINGSPLAATSEN OVER HET JAAR 2008

Bij koninklijk besluit van 17 juni 2004 (Stb. 2004, 288) is het Besluit nevenvestigings- en nevenzittingsplaatsen (Bnn) aangevuld met de mogelijkheid voor de Raad voor de rechtspraak (de Raad) om op verzoek van een gerechtsbestuur een of meer nevenzittingsplaatsen buiten het rechtsgebied aan te wijzen voor de behandeling van een zaak of categorieën van zaken met het oog op een snellere behandeling van die zaken. Deze mogelijkheid is neergelegd in de artikelen 7 (gerechtshoven), 8 (rechtbanken) en 9 (rechter-commissaris in strafzaken) van het besluit. Het wijzigingsbesluit is met ingang van 1 juli 2004 in werking getreden. De volledige, met ingang van

1 september 2004 geldende tekst van het besluit is, met vernummering van een aantal artikelen, geplaatst in Staatsblad 2004, 388.

Ingevolge artikel 11, tweede lid, van het Bnn doet de Raad jaarlijks verslag van het resultaat en de wijze waarop de artikelen 7 tot en met 9 zijn uitgevoerd door de Raad en de gerechten. Hiermee wordt beoogd inzicht te verkrijgen onder meer in de mate waarin en de wijze waarop de Raad gebruik maakt van de mogelijkheid nevenzittingsplaatsen aan te wijzen en de mate waarin en de wijze waarop de gerechten gebruik maken van de mogelijkheid tijdelijk zaken te behandelen in een nevenzittingsplaats buiten het rechtsgebied. Het verslag moet een beeld geven van de werking en de effecten van de regeling in de praktijk en van de doelmatigheid van de regeling.

De Raad besteedt daarbij conform artikel 11, tweede lid, van het Bnn aandacht aan de hierna in de punten 1 tot en met 8 opgesomde onderwerpen.

A. De in het jaar 2008 gegeven aanwijzingen

1. Gegeven aanwijzingen en de redenen daarvoor (onderdeel a.)

In het jaar 2008 heeft de Raad 4 aanwijzingsbesluiten genomen:

a. Aanwijzingsbesluit nevenzittingsplaatsen bestuursrechtelijke zaken en strafzaken rechtbanken Groningen en Assen van 8 augustus 2008 (Stcrt. 15 augustus 2008, nr. 157)

De besturen van de rechtbanken Groningen en Assen hebben de wens uitgesproken te komen tot een intensieve samenwerking. Deze samenwerking moet er uiteindelijk tot leiden dat deze rechtbanken een structureel volledig samenwerkingsverband aangaan.

Het is de bedoeling dat de sectoren van de rechtbanken stapsgewijs zullen worden samengevoegd. Allereerst wordt een project gestart tot het samenvoegen van de twee sectoren bestuursrecht. Tegelijkertijd starten de besprekingen tussen de voorzitters van de beide strafsectoren. De sectoren civiel recht en kanton gaan de samenwerking pas in een latere fase intensiveren.

Met het oog hierop hebben de presidenten van de rechtbanken Groningen en Assen namens hun bestuur de Raad verzocht om Assen aan te wijzen als nevenzittingsplaats van de rechtbank Groningen en om Groningen aan te wijzen als nevenzittingsplaats van de rechtbank Assen voor de behandeling van bestuursrechtelijke zaken en strafzaken. De Raad heeft dienovereenkomstig besloten. Momenteel bereidt de Minister van Justitie een wetsvoorstel dat onder meer strekt tot structurele samenwerking tussen gerechten in hetzelfde ressort (Evaluatiewet modernisering rechterlijke organisatie). Wanneer dit wetsvoorstel kracht van

wet zal hebben verkregen, zullen de rechtbanken Groningen en Assen (die in hetzelfde ressort liggen) een structureel samenwerkingsverband aangaan. Het aanwijzingsbesluit van de Raad dient ertoe de voorbereiding van de structurele samenwerking mogelijk te maken. In het jaar 2008 is nog geen gebruik gemaakt van de aanwijzing.

b. Aanwijzingsbesluit nevenzittingsplaats rijksbelastingzaken rechtbank ('s-Gravenhage) van 8 augustus 2008 (Stcrt. 15 augustus 2008, nr. 157)

Op grond van artikel 27, eerste lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen treedt de rechtbank

's-Gravenhage in de plaats van de andere rechtbanken in het ressort 's-Gravenhage als het gaat om de behandeling van rijksbelastingzaken. Wanneer de rechtbanken Dordrecht, Middelburg en Rotterdam volgens de gewone bevoegdheidsregels bevoegd zouden zijn, treedt de rechtbank 's-Gravenhage dus in hun plaats.

Op grond van genoemd artikellid treedt de rechtbank Breda in de plaats van de andere rechtbanken in het ressort 's-Hertogenbosch (de rechtbanken 's-Hertogenbosch, Maastricht en Roermond).

De rechtbank 's-Gravenhage beschikt over onvoldoende zittingscapaciteit voor de behandeling van rijksbelastingzaken. De belastingafdeling van de sector bestuursrecht van deze rechtbank kampt met een achterstand van ongeveer 1.000 zittingsrijpe rijksbelastingzaken. De rechtbank Breda heeft daarentegen voldoende capaciteit om naast de eigen zaken extra rijksbelastingzaken te behandelen. Op verzoek van het bestuur van de rechtbank 's-Gravenhage wordt Breda daarom aangewezen als nevenzittingsplaats van de rechtbank 's-Gravenhage voor de behandeling van rijksbelastingzaken, afkomstig uit het arrondissement Middelburg. Momenteel bereidt de Minister van Justitie een wetsvoorstel voor dat onder meer strekt tot een wijziging van de ressortsindeling (de hiervoor onder a. genoemde Evaluatiewet modernisering rechterlijke organisatie). Als gevolg van deze wijziging komt het arrondissement Middelburg in het ressort 's-Hertogenbosch te liggen en wordt de rechtbank Breda de bevoegde rechtbank voor de rijksbelastingzaken, afkomstig uit het arrondissement Middelburg.

c. Aanwijzingsbesluit Amsterdam als nevenzittingsplaats financieel toezicht van 15 oktober 2008 (Stcrt. 29 oktober 2008, nr. 348)

Op grond van de Wet op het financieel toezicht is de Nederlandsche Bank bevoegd om in noodsituaties in te grijpen (artikel 3:160). Hiertoe dient de Bank een verzoek te doen aan de bevoegde rechtbank om de noodregeling van toepassing te verklaren. Voorts kan de Nederlandsche Bank de rechtbank verzoeken (of een voordracht daartoe doen) om kredietinstellingen en verzekeraars failliet te verklaren. Het gaat op dit moment om minder dan 10 zaken per jaar, waarvan de meeste door de rechtbank te Amsterdam (en in hoger beroep door het gerechtshof te Amsterdam) worden afgehandeld.

Nu het om zo weinig zaken gaat, is het voor de andere gerechten niet mogelijk om de daarvoor benodigde specialistische kennis op te bouwen. Elke zaak zal daarom steeds opnieuw van de behandelende rechters een extra inspanning vergen om zich de ingewikkelde materie eigen te maken. Daarnaast speelt een rol dat het van groot belang is dat de Nederlandsche Bank procedureafspraken (zoals over de wijze van aanleveren van zaken) kan maken met de rechtbank en het hof om er voor te zorgen dat er snel een rechterlijke beslissing komt. Het is daarom het meest efficiënt als dit soort zaken wordt geconcentreerd bij één rechtbank en bij één hof, en wel de rechtbank en het gerechtshof te Amsterdam. Het Ministerie van Financiën en het Ministerie van Justitie zullen een daartoe strekkend wetsvoorstel voorbereiden.

In afwachting daarvan heeft de Raad op verzoek van alle rechtbanken en hoven (uiteraard met uitzondering van de rechtbank en het gerechtshof te Amsterdam) een aanwijzingsbesluit genomen waarbij Amsterdam wordt aangewezen als nevenzittingsplaats van alle (andere) rechtbanken en hoven voor de behandeling van bedoelde zaken.

De gegevens over het jaar 2008 met betrekking tot dit aanwijzingsbesluit worden meegenomen in het jaarverslag over het jaar 2009.

d. Aanwijzingsbesluit 's-Gravenhage als nevenzittingsplaats Europees betalingsbevel van 8 december 2008 (Stcrt. 11 december 2008, nr. 1737)

Op 12 december 2008 is in werking getreden de verordening (EG) nr. 1896/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 tot invoering van een Europese betalingsbevelprocedure (Pb EU L 399). De verordening bevat regels voor een uniforme Europese procedure tot verkrijging van een executoriale titel voor de incasso van een onbetwiste geldvordering voor grensoverschrijdende incassozaken: Het Europees Betalingsbevel (EBB). De uitvoeringswet ter uitvoering van deze verordening is op 2 juli 2008 bij de Tweede Kamer ingediend.

Het gaat hier om een administratieve verstekprocedure. Indien tegen het uitgevaardigde EBB een verweerschrift wordt ingediend, dan eindigt daarmee de EBB-procedure als zodanig. In dat geval moet de procedure worden voortgezet volgens de gewone (nationale) regels van burgerlijk procesrecht (dus als een procedure op tegenspraak) voor de rechtbank die volgens de gewone regels inzake relatieve bevoegdheid bevoegd is, tenzij de eiser heeft aangegeven dat hij in dat geval geen voortzetting wenst.

Het dagelijks bestuur van de Vergadering van Rechtbankpresidenten, het Landelijk Overleg van Kantonrechters en het Landelijk Overleg Voorzitters Civiele sectoren zijn van mening dat het de voorkeur verdient de afhandeling van EBB-zaken te concentreren bij één sector van één gerecht en wel bij de civiele sector van de rechtbank 's-Gravenhage. In de eerste plaats omdat dit voor de aanlegger (veelal een buitenlandse partij) het meest duidelijk is. Hij hoeft zich voor de adressering niet te verdiepen in de rechtsmacht- en bevoegdheidsbepalingen noch in de Nederlandse regels inzake de rechterlijk indeling. In de tweede plaats omdat zich in EBB-zaken vraagstukken van internationaal privaatrecht voordoen die specialistische kennis vereisen. De civiele sector van de rechtbank

's-Gravenhage heeft veel ervaring met dergelijke vraagstukken. In de derde plaats gaat het om een zeer beperkt aantal zaken op jaarbasis. Het gaat om enkele tientallen, hooguit honderd zaken per jaar. De rechtbank 's-Gravenhage heeft zich bereid getoond om de EBB-zaken te behandelen bij de civiele sector en heeft de noodzakelijke voorbereidingen al getroffen.

De besturen van alle rechtbanken, uiteraard met uitzondering van dat van de rechtbank 's-Gravenhage, hebben de Raad verzocht om – op grond van gebrek aan voldoende gespecialiseerde zittingscapaciteit – een besluit te nemen waarbij 's-Gravenhage wordt aangewezen als nevenzittingsplaats van alle rechtbanken (minus de rechtbank 's-Gravenhage) voor de behandeling van – kort gezegd – EBB-zaken.

Oorspronkelijk was het de bedoeling dat de geconcentreerde behandeling van EBB-zaken in genoemde uitvoeringswet zou worden vastgelegd. Op dit moment is wettelijke concentratie echter nog niet mogelijk omdat de Europese Commissie nog verdeeld is over de vraag of wettelijke concentratie van de EBB-zaken kan worden goedgekeurd. Het is vooralsnog niet bekend op welke termijn de Commissie met een definitief standpunt komt. In afwachting van het definitieve standpunt is dit aanwijzingsbesluit genomen.

De gegevens over het jaar 2008 met betrekking tot dit aanwijzingsbesluit worden meegenomen in het jaarverslag over het jaar 2009.

Geldingsduur

De hiervoor onder 1a genoemde aanwijzing geldt voor de duur van drie jaren, te rekenen vanaf de inwerkingtreding van het besluit (in werking getreden met ingang van 17 augustus 2008).

De hiervoor onder 1b genoemde aanwijzing geldt voor de duur van drie jaren, te rekenen vanaf de inwerkingtreding van het besluit (in werking getreden met ingang van 17 augustus 2008).

De hiervoor onder 1c genoemde aanwijzing geldt voor de duur van drie jaren, te rekenen vanaf de inwerkingtreding van het besluit (in werking getreden met ingang van 31 oktober 2008).

De hiervoor onder 1d genoemde aanwijzing geldt voor de duur van drie jaren, te rekenen vanaf de inwerkingtreding van het besluit (in werking getreden met ingang van 12 december 2008).

2. De mate waarin bij de aanwijzing van een of meer nevenzittingsplaatsen niet is gekozen voor een aangrenzend arrondissement of ressort en de redenen daarvoor (onderdeel b.)

Ad 1a:

De arrondissementen Groningen en Assen grenzen aan elkaar.

Ad 1b:

Omdat te verwachten is dat de rechtbank Breda na de inwerkingtreding van de Evaluatiewet modernisering rechterlijke organisatie de bevoegde rechtbank is voor de rijksbelastingzaken, afkomstig uit het arrondissement Middelburg, is de vraag of al dan niet gekozen moet worden voor een aangrenzend arrondissement of ressort niet relevant.

Ad 1c:

Amsterdam is de nevenzittingsplaats van alle andere rechtbanken en gerechtshoven.

Ad 1d:

's-Gravenhage is de nevenzittingsplaats van alle andere rechtbanken.

3. Resultaten van het overleg met het College van procureurs-generaal als bedoeld in de artikelen 7 en 8 (onderdeel c.)

Ad 1a:

Het College van procureurs-generaal heeft ingestemd met de aanwijzing.

Ad 1b:

Het gaat hier om rijksbelastingzaken.

Ad 1c:

Het gaat hier om verzoeken van de Nederlandsche Bank op grond van de Wet op het financieel toezicht.

Ad 1d:

Het gaat hier om de incasso van onbetwiste geldvorderingen voor grensoverschrijdende incassozaken.

4. Aantal en de categorieën van zaken die daadwerkelijk in een nevenzittingsplaats buiten het ressort onderscheidenlijk buiten het arrondissement zijn behandeld (onderdeel d.)

Ad 1b:

In 2008 heeft Breda 71 zaken behandeld als nevenzittingsplaats van de rechtbank 's-Gravenhage. Het gaat om 66 EK-zaken en 5 MK-zaken. In 61 zaken is uitspraak gedaan.

5. De effecten van de behandeling in een nevenzittingsplaats buiten het ressort onderscheidenlijk buiten het arrondissement op de werkvoorraden, de doelmatige inzet van de zittingscapaciteit en de positie van de justitiabelen (onderdeel e.d)

Ad 1b:

De werkvoorraad is in 2008 licht gedaald (van 2589 zaken naar 2512 zaken). Breda had de Haagse (zittingsrijpe) zaken nodig om de zittingen te kunnen vullen. In Breda was een tekort aan zittingsrijpe zaken ten gevolge van een soepel uitstelbeleid. Dit beleid is inmiddels minder soepel geworden, mede door de nieuwe Procesregeling bestuursrecht 2008.

6. Klachten in verband met het behandelen van zaken in een nevenzittingsplaats buiten het ressort of arrondissement en de wijze waarop deze zijn afgehandeld (onderdeel f.)

Ad 1b:

Er zijn geen klachten binnengekomen in verband met de behandeling buiten het eigen rechtsgebied. Een mogelijke reden hiervoor is dat Breda heeft toegezegd de zaken binnen een half jaar op zitting te zullen behandelen, daar waar dat in Den Haag niet mogelijk zou zijn geweest.

7. Eventuele knelpunten bij de uitvoering van de artikelen 7 tot en met 10 (onderdeel g.)

Ad Ib:

Er zijn geen knelpunten geconstateerd met betrekking tot de behandeling van zaken buiten het eigen rechtsgebied. De overdracht van zaken en communicatie met Den Haag loopt soepel.

8. De resultaten van het jaarlijkse overleg met het College van procureurs-generaal en met de Nederlandse orde van Advocaten over de uitvoering van de artikelen 7 tot en met 9 in de praktijk (onderdeel h.)

Het eerste lid van artikel 11 van het Bnn bepaalt dat de Raad jaarlijks overlegt met het College van procureurs-generaal en met de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA) over de uitvoering van de artikelen 7 tot en met 9 in de praktijk. Dit overleg heeft plaatsgevonden. Het College van procureurs-generaal en de NOvA hebben geen opmerkingen gemaakt over de uitvoering van genoemde artikelen in de praktijk.

B. De in het jaar 2007 gegeven aanwijzingen

Zoals uit het verslag over het jaar 2007 blijkt, heeft de Raad in dat jaar twee aanwijzingsbesluiten genomen en wel:

- a. Het Aanwijzingsbesluit grotere meervoudige kamerstrafzaken rechtbank Rotterdam van 4 januari 2007 (Stcrt. 26 januari 2007, nr. 19).
- b. Het Aanwijzingsbesluit nevenzittingsplaatsen internationale rechtshulp in strafzaken Noord Oost Nederland van 28 maart 2007 (Stcrt. 3 april 2007, nr. 66).

Met betrekking tot de motivering, het resultaat en de wijze van uitvoering van deze aanwijzingsbesluiten wordt verwezen naar het jaarverslag van de Rechtspraak over het jaar 2007 (punt 1.1). Het volledige verslag over dat jaar als bedoeld in artikel 11, tweede lid, van het Bnn is gepubliceerd op www.rechtspraak.nl.

Over het resultaat en de wijze waarop gebruik is gemaakt van de mogelijkheid om zaken buiten het rechtsgebied te doen behandelen in het jaar 2008 is het volgende te melden.

Ad a:

's-Gravenhage heeft in 2008 één maal gefungeerd als nevenzittingsplaats van de rechtbank Rotterdam. Het ging om de mini-megazaak Kreta. Deze zaak betrof 5 verdachten. De inhoudelijke behandeling van deze zaak en de behandeling van de ontnemingsvorderingen heeft plaatsgevonden op 28 en 29 mei 2008.

Door de behandeling van deze zaak in 's-Gravenhage is de rechtbank Rotterdam in staat geweest om meer reguliere meervoudige strafzaken af te doen. Bovendien is de werkvoorraad mini-megazaken afgenomen.

De justitiabelen waren allen afkomstig uit het arrondissement Rotterdam en hebben derhalve extra reistijd moeten maken.

Er zijn geen klachten bekend over de behandeling van deze zaak buiten het eigen rechtsgebied.

Er zijn geen knelpunten geconstateerd.

In Dordrecht en Middelburg zijn geen mini-megazaken van de rechtbank Rotterdam behandeld.

De aanwijzing heeft met ingang van 18 januari 2009 haar geldigheid verloren en is niet verlengd.

Ad b:

In Groningen zijn in 2008 in totaal 71 zaken (internationale rechtshulp in strafzaken Noord Oost Nederland) behandeld. 45 zaken waren afkomstig uit het arrondissement Groningen, 8 uit het arrondissement Arnhem, 7 uit het arrondissement Zutphen, 3 uit het arrondissement Almelo, 5 uit het arrondissement Assen en 3 uit het arrondissement Leeuwarden. Hierbij wordt opgemerkt dat aan deze uitsplitsing voor wat betreft de afkomst van de zaken geen verstrekkende conclusies kunnen worden verbonden. Voorts dient te worden bedacht dat het IRC NON er steeds vaker toe overgaat rechtstreeks de bevoegdheid van de rechtbank Groningen te scheppen door de uit het buitenland overgedragen personen na aankomst in Nederland terstond in verzekering te stellen in het arrondissement Groningen en/of vervolgens voor te geleiden voor de rechter-commissaris in het arrondissement Groningen. Deze zaken worden dus als “Groningse zaken” geregistreerd en afgedaan.

Het genoemde aantal internationale rechtshulp(straf)zaken is niet van een zodanige omvang dat de werkvoorraad van strafzaken van de rechtbank Groningen hierdoor significant wordt beïnvloed in die zin dat daarvoor andere dan de hierna te noemen speciale maatregelen zijn getroffen voor een afdoening van deze zaken. Het aantal zaken heeft er toe geleid dat inmiddels speciale “internationale zittingen” voor deze zaken worden gehouden (tenminste eens per maand) met een speciale (grotendeels vaste) bezetting van de strafkamer die deze behandelt en beleid ontwikkelt inzake de afdoeningswijze.

Er zijn tot nu toe bij de rechtbank Groningen geen klachten binnengekomen of anderszins klachten geuit door andere gerechten, justitiabelen of rechtsbijstandverleners in verband met de behandeling van de zaken buiten het “eigen” rechtsgebied.

Noemenswaardige knelpunten zijn er niet en eventuele praktische problemen worden in de regelmatige overleggen tussen IRC NON en de strafsector van de rechtbank Groningen opgelost.

De rechtbank Zutphen heeft nog gemeld dat in een enkel geval tóch zaken (betreffende internationale hulp in strafzaken) bij de rechtbank Zutphen in plaats van bij de rechtbank Groningen zijn aangebracht en ook in behandeling genomen. Hierover heeft contact plaatsgevonden tussen de beide sectorvoorzitters.

C. De in het jaar 2006 gegeven aanwijzingen

Zoals uit het verslag over het jaar 2006 blijkt, heeft de Raad in dat jaar drie aanwijzingsbesluiten genomen en wel:

- a. Het Aanwijzingsbesluit nevenzittingsplaats ambtenarenzaken rechtbank 's-Hertogenbosch van 15 maart 2006 (Stcrt. 23 maart 2006, nr. 59).
- b. Het Aanwijzingsbesluit nevenzittingsplaatsen civiele zaken van de gerechtshoven Amsterdam en Arnhem van 12 april 2006 (Stcrt. 25 april 2006, nr. 80).
- c. Het Aanwijzingsbesluit nevenzittingsplaatsen fraudezaken, economische en milieumisdrijven rechtbanken Groningen, Assen en Leeuwarden van 10 november 2006 (Stcrt. 5 december 2006, nr. 237).

Met betrekking tot de motivering, het resultaat en de wijze van uitvoering van deze aanwijzingsbesluiten wordt verwezen naar het jaarverslag van de Rechtspraak over het jaar 2006 (punt 9). Het volledige verslag over dat jaar als bedoeld in artikel 11, tweede lid, van het Bnn is gepubliceerd op www.rechtspraak.nl.

Over het resultaat en de wijze waarop gebruik is gemaakt van de mogelijkheid om zaken buiten het rechtsgebied te doen behandelen in het jaar 2008 is het volgende te melden.

Ad a:

De sector bestuursrecht van de rechtbank 's-Hertogenbosch heeft in 2008 geen gebruik gemaakt van Breda als nevenzittingsplaats. De werkvoorraden en doorlooptijden vormden daar geen aanleiding toe.

De aanwijzing wordt niet verlengd.

Ad b:

In 2008 zijn bij het gerechtshof Arnhem in totaal 1180 van de rechtbank Utrecht afkomstige civiele zaken ingestroomd. In dat jaar zijn 771 van de rechtbank Utrecht afkomstige zaken uitgestroomd.

Doordat de instroom van met name de dagvaardingszaken en familiezaken de uitstroom overstijgt, is er sprake van oplopende werkvoorraden en doorlooptijden. In het vierde kwartaal van 2008 zijn er maatregelen getroffen met het oog op het verkleinen van de werkvoorraden. Het aantal zaken per familiezinging is met ingang van 1 januari 2009 verhoogd.

In 2008 zijn geen klachten in verband met de behandeling buiten het eigen rechtsgebied binnengekomen. Er zijn ook geen knelpunten geconstateerd.

Bij het gerechtshof Leeuwarden zijn in totaal 696 van de rechtbank Zwolle-Lelystad afkomstige civiele zaken ingestroomd. In totaal zijn 539 van de rechtbank Zwolle-Lelystad afkomstige civiele zaken uitgestroomd.

De behandeling van civiele zaken van de rechtbank Zwolle-Lelystad heeft geen nadelige invloed op de werkvoorraden. De toename van de instroom is ondervangen door een vergrote inzet van personele capaciteit ten dienste van de zittingscapaciteit en in 2007 heeft een projectgroep zich beziggehouden met de efficiënte inrichting van de logistieke processen in verzoekschriftprocedures om de doorlooptijden te beheersen en waar mogelijk te bekorten. Er zijn geen klachten binnengekomen in verband met de behandeling buiten het eigen rechtsgebied. Er zijn ook geen knelpunten geconstateerd.

De werkvoorraad in de handelssector van het gerechtshof Amsterdam is gedaald.

De sectorvoorzitter van de sector civiel recht van het gerechtshof Amsterdam is enige malen benaderd door procureurs die er over klagen dat de behandeling in Arnhem hen op extra kosten jaagt omdat naar de rol in Arnhem voor Amsterdamse (Utrechtse) zaken een Amsterdamse procureur moet worden gestuurd.

Ad c:

In 2008 hebben de werkzaamheden van de Noordelijke Fraudekamer (NFK) geresulteerd in 76 (reguliere) vonnissen in fraudezaken, 5 beslissingen in ontnemingszaken en 9 raadkamerbeslissingen. In beginsel komen alle meervoudig te behandelen fraudezaken op de zitting van de NFK terecht. De omvang van de dossiers en de aard van de materie vraag toch vaak een bepaalde expertise en aanpak, vandaar dat uit kwalitatieve overwegingen gekozen is om de fraudekamer deze zaken in beginsel allemaal te laten behandelen. Van dit uitgangspunt

wordt afgeweken als de NFK onvoldoende ruimte heeft om een zaak binnen een redelijke termijn te behandelen. In dergelijke gevallen wordt de zaak binnen het eigen arrondissement op een reguliere MK gezet. Ook fraudezaken van eenvoudige aard worden nog wel eens op een reguliere MK-zitting behandeld. Complexe milieudelicten en economische zaken komen niet zo vaak voor, in het afgelopen jaar is niet een dergelijke zaak door een samengestelde kamer behandeld.

Bij de zittingen van de NFK is het gebruikelijk dat de inhoudelijke behandeling voorafgegaan wordt door een regiezitting. Met betrekking tot deze regiezittingen wordt niet langer gekeken naar het arrondissement van herkomst. De inhoudelijke behandeling van een zaak wordt nog wel zoveel mogelijk gedaan in het oorspronkelijk bevoegde arrondissement, maar ook hier geldt dat dit niet altijd het geval is. Gevolg is een veel efficiënter gebruik van de zittingscapaciteit en verkorting van de doorlooptijden. Reistijd wordt niet als een probleem ervaren.

Er zijn geen klachten binnengekomen in zaken waar de behandeling buiten het eigen rechtsgebied plaatsvond. Sterker nog, er zijn zelfs geen opmerkingen over gemaakt. De NFK heeft hooguit te maken met de (informatief bedoelde) vraag naar de plaats waar de behandeling plaats zal vinden.

Het knelpunt bij de organisatie van de NFK zit met name in de verschillende OM-organisaties waar men mee te maken heeft. De aanlevering van stukken en de planning van zaken is niet eenvoudig, nu de zaken afkomstig zijn van (met name) twee OM-instanties: TBST en het Functioneel Parket, ieder met een eigen methodiek en werkwijze. De aanvoer van zaken levert derhalve wel complicaties op. Met betrekking tot de behandeling van zaken buiten het eigen rechtsgebied zijn geen problemen gesignaleerd.

D. De in het jaar 2005 gegeven aanwijzingen

Zoals uit het verslag over het jaar 2005 blijkt, heeft de Raad in dat jaar drie aanwijzingsbesluiten genomen en wel:

- a. Het Aanwijzingsbesluit nevenzittingsplaats sociale zekerheidszaken rechtbank 's-Hertogenbosch van 16 februari 2005 (Stcrt. 18 februari 2005, nr. 35).
- b. Het Aanwijzingsbesluit nevenzittingsplaatsen strafzaken rechtbank 's-Gravenhage van 25 maart 2005 (Stcrt. 6 april 2005, nr. 66).
- c. Het Aanwijzingsbesluit nevenzittingsplaats strafzaken gerechtshof Arnhem van 14 juli 2005 (Stcrt. 20 juli 2005, nr. 138), gewijzigd bij besluit van 8 maart 2006 (Stcrt. 13 maart 2006, nr. 51).

Met betrekking tot de motivering, het resultaat en de wijze van uitvoering van deze aanwijzingsbesluiten wordt verwezen naar het jaarverslag van de Rechtspraak over het jaar 2005 (punt 9). Het volledige verslag over dat jaar als bedoeld in artikel 11, tweede lid, van het Bnn is gepubliceerd op www.rechtspraak.nl.

Over het resultaat en de wijze waarop gebruik is gemaakt van de mogelijkheid om zaken buiten het rechtsgebied te doen behandelen in het jaar 2008 is het volgende te melden.

Ad a:

De aanwijzing heeft met ingang van 20 februari 2008 haar geldigheid verloren en is niet verlengd.

Ad b:

De aanwijzing heeft met ingang van 8 april 2008 haar geldigheid verloren en is niet verlengd. Sinds 2006 zijn geen strafzaken in Haarlem en Haarlemmermeer als nevenzittingsplaatsen van de rechtbank 's-Gravenhage behandeld.

Ad c:

De aanwijzing is bij besluit van de Raad van 18 juni 2008 (Stcrt. 24 juni 2008, nr. 119) met ingang van 1 augustus 2008 verlengd tot 1 augustus 2011.

In 2008 zijn in totaal 1452 zaken afkomstig uit het arrondissement Zwolle-Lelystad, ingestroomd bij het gerechtshof Leeuwarden. In totaal zijn 1241 zaken afkomstig uit het arrondissement Zwolle-Lelystad, uitgestroomd.

De behandeling van uit het arrondissement Zwolle-Lelystad afkomstige strafzaken is volledig ingebed in de reguliere bedrijfsprocessen van het gerechtshof Leeuwarden en leidt niet tot op deze zaken herleidbare knelpunten in de werkvoorraden en de doelmatige inzet van zittingscapaciteit.

Voor zover bekend is Leeuwarden voor de hier bedoelde justitiabelen goed bereikbaar en is er geen nadelige invloed aanwijsbaar op hun positie in de onderhavige gang van zaken. Er zijn geen klachten inzake bedoelde behandeling binnengekomen. Ook zijn er geen knelpunten geconstateerd.

E. De in het jaar 2004 gegeven aanwijzingen

Zoals uit het verslag over het jaar 2004 blijkt, heeft de Raad in dat jaar drie aanwijzingsbesluiten genomen en wel:

- a. Het Aanwijzingsbesluit nevenzittingsplaatsen megastrafzaken van 1 juli 2004 (Stcrt. 1 juli 2004, nr. 123).
- b. Het Aanwijzingsbesluit nevenzittingsplaatsen strafzaken gerechtshof Amsterdam en rechtbank Haarlem van 13 september 2004 (Stcrt. 17 september 2004, nr. 179).
- c. Het Aanwijzingsbesluit nevenzittingsplaats sociale zekerheidszaken rechtbank Amsterdam van 4 november 2004 (Stcrt. 8 november 2004, nr. 215).

Met betrekking tot de motivering, het resultaat en de wijze van uitvoering van deze aanwijzingsbesluiten wordt verwezen naar het jaarverslag van de Rechtspraak over het jaar 2004 (punt 8). Het volledige verslag over dat jaar als bedoeld in artikel 11, tweede lid, van het Bnn is gepubliceerd op www.rechtspraak.nl.

Over het resultaat en de wijze waarop gebruik is gemaakt van de mogelijkheid om zaken buiten het rechtsgebied te doen behandelen in het jaar 2008 is het volgende te melden.

Ad a:

De aanwijzing is bij besluit van de Raad van 20 juni 2007 (Stcrt. 25 juni 2007) verlengd tot 3 juli 2010.

In 2008 zijn 80 megazaken bij het Landelijk Coördinatiecentrum (LCM) aangemeld en zijn 79 megazaken toegewezen. Daar van zijn 15 zaken verplaatst naar een andere dan de bevoegde rechtbank.

De effecten daarvan op justitiabelen – in megazaken veelal gedetineerd – zijn door het LCM slecht in te schatten.

Verplaatsing vindt uitsluitend plaats als er een gebrek is aan (zittings)capaciteit bij de betrokken rechtbank terwijl die capaciteit elders in Nederland wel aanwezig is, dit om landelijk aanwezige capaciteit efficiënt te benutten.

Er zijn – mogelijk omdat de verplaatsingen zijn beperkt tot die gevallen – in 2008 geen klachten bij het LCM over een behandeling buiten het “eigen rechtsgebied” binnengekomen.

De hiervoor genoemde 15 verplaatsingen geschieden met instemming van het OM. Door deze verplaatsingen wordt de landelijk aanwezige capaciteit optimaal benut.

Het aantal in behandeling zijnde megazaken neemt niettemin toe en daarmee ook de werkvoorraad. De capaciteitsproblemen in de Randstad lijken een structureel karakter te hebben.

Ad b:

De aanwijzing is bij besluit van de Raad van 12 september 2007 (Stcrt. 20 september 2007, nr. 182) verlengd tot 1 oktober 2010, voor zover die aanwijzing betrekking heeft op Arnhem en op de behandeling van strafzaken, afkomstig van de rechtbank Utrecht.

In 2008 zijn in totaal 2490 “Amsterdamse” strafzaken bij het gerechtshof Arnhem ingestroomd en 2457 uitgestroomd.

Er zijn geen effecten te melden op de werkvoorraad, de doelmatige inzet van zittingscapaciteit en de positie van justitiabelen.

Er zijn geen klachten binnengekomen en er zijn geen knelpunten geconstateerd.

Ad c:

De aanwijzing heeft met ingang van 10 november 2007 haar geldigheid verloren.

Den Haag, 8 juli 2009,

mr. F.W.H. van den Emster
Voorzitter